

Tổng kết công tác lập kế hoạch “Nâng cao năng lực đánh giá tác động chính sách” cho cán bộ, công chức nhìn từ nhu cầu thực tiễn

ThS. Nguyễn Thị Hồng M^(*)

Chính sách là những quy định pháp của Nhà nước quy định về các hoạt động kinh tế xã hội nhằm đạt được mục tiêu nhất định¹. Các chính sách được xây dựng và thực hiện sẽ tác động trực tiếp đến các lĩnh vực có liên quan. Vì vậy, trong quá trình xây dựng và thực hiện chính sách cần phải có quy trình đánh giá tác động chính sách xem xét các tác động tích cực và tiêu cực của các chính sách đang áp dụng hoặc đang có xu hướng mở rộng chính sách của nhà nước dựa trên luận cứ và lập luận để có cơ sở pháp lý để thực hiện chính sách hiệu quả.

Trong bối cảnh Việt Nam, việc đánh giá tác động chính sách trong quá trình xây dựng và thực hiện chính sách đang được chú trọng và đẩy mạnh. Vì thế, Việt Nam, hiện nay còn khá khiêm tốn và chưa quan tâm nhiều hơn trong vài năm trở lại đây, đặc biệt là khi Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật 2015 có hiệu lực. Để nâng cao năng lực đánh giá tác động chính sách tại Việt Nam, Cục Thống kê quy hoạch và phát triển kinh doanh, Năng lực và Chất lượng Công nghiệp Anh Quốc đã phối hợp với Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh (HCA) tổ chức 02 lớp Tập huấn về “Nâng cao năng lực đánh giá tác động chính sách” dành cho đội ngũ học viên là các lãnh đạo các sở, ban, ngành Thành phố và giảng viên các khoa của Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh.

^(*) Giảng viên Khoa Quản lý Hành chính, Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh

¹ Nghị định số 34/2016/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Các lớp tập huấn được triển khai dưới sự hướng dẫn của hai chuyên gia là Bà Rachel Hollowa và Ông Stephen Poole – Chuyên gia Cách quy hoạch, Các Thị Quy hoạch quốc tế của Bộ Kinh doanh, Năng lượng và Chi tiêu Công nghiệp Anh Quốc.

Ngày tiếp theo, học viên cũng tiếp tục tài liệu và chi tiết cho toàn khóa tập huấn. Điều này gây nên tích cực vì các học viên có thể dàng theo dõi nội dung các chuyên gia chia sẻ trong từng buổi giảng. Khi bắt đầu khóa học, học viên yêu cầu nhóm xét mức độ hiểu biết của mình về “ánh giá tác động chính sách” theo cấp độ 1 đến 5, từng ngày kiến thức tiếp thu kiến thức cao. Học viên cũng xét có mức độ 2 trở xuống vì chưa thể xác định rõ thế nào là “ánh giá tác động chính sách”. Tuy nhiên, các chuyên gia nắm bắt trình độ mong muốn của học viên về nội dung khóa tập huấn.

Những buổi tiếp theo, học viên cũng giới thiệu về quy trình xây dựng chính sách và đánh giá tác động chính sách; tầm quan trọng của đánh giá tác động chính sách ở Việt Nam; kinh nghiệm của Vương quốc Anh khi thực hiện đánh giá tác động chính sách; các yếu tố cần thiết để đánh giá tác động chính sách có chất lượng cao; v.v... Trong buổi tiếp theo, các học viên tham gia thảo luận nhóm (mỗi nhóm khoảng 4-5 người) và trình bày trước lớp về các bài học trong quy trình đánh giá tác động chính sách như lập kế hoạch, thực hiện đánh giá tác động, lấy ý kiến tham vấn, v.v.... Không khí thảo luận rất sôi nổi vì nhu cầu kiến thức rất cao, các ý kiến phản biện của các chuyên gia đánh giá cao.

an xen v i s h ã ng d n c a các chuyên gia, m t s gi ng viên c a H c vi n Cán b Thành ph H Chí Minh, ã ng th i là h c viên c a khóa t p hu n tr c ã c m i tham gia v i t cách tr gi ng cùng chia s m t s quy nh pháp lu t v ánh giá tác ã ng chính sách c a Vi t Nam và giúp h c viên th c hành bài t p tình hu ng c th v m t chính sách hi n hành nào ó có tác ã ng m nh m i v i xã h i Vi t Nam. Thông qua cách luy n t p này, h c viên có cái nhìn t ã ng quát v các b c trong quy trình ánh giá tác ã ng chính sách và hình thành c k n ng x lý các v n th c ti n.

K t thúc toàn khóa h c, m t l n n a h c viên t ã nh n xét v v s hi u bi t c a cá nhân i v i “ ánh giá tác ã ng chính sách” theo m c t l n 5. H u h t h c viên u t ã nh n xét t m c 4 tr lên. i u này ph ã ánh, k t qu kh quan c a khóa t p hu n. Bên c ãnh ó, các ý ki n kh o sát v khóa h c c thu th p t ã ng i h c ã c các chuyên gia l ã ng nghe và t i p thu nghiêm túc i u ch ã nh n i dung, ph ã ng pháp nh m nâng cao ch t l ã ng các l p t p hu n t ã ng t trong t ã ng lai.

M t i u c bi t c a khóa t p hu n, ó là các chuyên gia ã dành riêng m t bu i cho các h c viên là gi ng viên c a H c vi n Cán b Thành ph H Chí Minh. Theo ó, các gi ng viên c a H c vi n Cán b c phân công thi t k và trình bày m t ph ã nh n i dung khóa h c. Ph ã nh trình bày và ph ã nh h i cho m i gi ng viên là 30 phút. Sau ph ã nh trình bày c a các gi ng viên theo nhóm ho c cá nhân, ã nh ng ã ng i tham d ã c các b ã nh ã ng nghi p c ã ng nh các chuyên gia ã ra các ã nh n xét góp ý và cùng nhau th o lu n. ã y là m t ho t ã ng tr i nghi m b ích, giúp các h c viên v ã nh là gi ng viên có th ki m tra ki n th c sau khóa h c, ã ng th i t i p thu c ã nh i u ý ki n óng góp quý báu nh m hoàn thi ã nh b ã nh thân trong quá trình nghi ã nh c u và gi ã ng d y các ã nh i dung t ã ng t .

Khóa h c k t thúc sau h ã nh ba ngày ã ng ã nh ã nh ã ng mang l i ã nh i u hi u qu thi t th c. V i các chuyên gia t ã nh tâm, c ã nh i m và giàu trách ã nh i m, khóa h c c chu ã nh n b chu áo, chuyên nghi p c v cách th c tri ã nh khai c ã ng nh ã nh i dung bài gi ã ng, ã ã giúp ã ng i h c t i p thu c ã nh i u ki n th c và hình thành các k ã nh ng ánh giá tác ã ng chính sách c b ã nh, c ã nh thi t ã nh t.

Có th kh ã ng nh, ánh giá tác ã ng chính sách có vai trò r t quan tr ã ng trong quy trình xây d ã ng và th c hi ã nh chính sách t i Vi t Nam vì s ã giúp chính sách hi u qu h ã nh và c xây d ã ng d ã nh trên lu ã nh ch ã ng; m b o s ã nh ã nh cho môi tr ã ng pháp lu t; m b o s ã nh ã nh cho môi tr ã ng kinh doanh; t ã ng tính minh b ch cho quy trình xây d ã ng chính sách; v.v... ã ã ng cán b , công ch c là

những người trực tiếp xây dựng và thực hiện chính sách, do vậy đây chính là những công nhân phải hiểu rõ tầm quan trọng, mục đích công nghệ quy trình đánh giá tác động chính sách.

Đáp ứng yêu cầu này, những khóa tập huấn liên kết như trên là rất cần thiết. Trước hết, học viên sẽ được chia sẻ kinh nghiệm từ các thành viên trong nhóm các công nhân phát triển và đưa vào thực tiễn Việt Nam, thông qua những nhiệm vụ gì và pháp luật trong quá trình xây dựng và thực hiện chính sách. Thông qua kết quả tập huấn của các lớp liên kết tập huấn như trên, nhìn từ nhu cầu thực tiễn, chúng tôi có một số xu hướng sau:

1. Năm 2020 và những năm tiếp theo, Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục ý nghĩa hơn nữa trong liên kết đào tạo nhằm ưu tiên tập huấn nhằm nâng cao năng lực đánh giá tác động chính sách cho đội ngũ cán bộ, công chức. Các lớp tập huấn có thể tổ chức dài ngày hơn vì thời gian 03 ngày, qua đánh giá của các học viên đã tham gia là khá ngắn, chưa cho họ thời gian hành động trên thực địa. Những người tham gia các lớp tập huấn có thể mời những lãnh đạo sở, ban, ngành thành phố những lãnh đạo chính quyền cấp huyện, cấp xã và các công chức hành chính, giảng viên Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh v.v...

2. Những người giảng viên Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh đã tham gia các lớp tập huấn cần thường xuyên lồng ghép nội dung về đánh giá tác động chính sách trong các bài giảng góp phần truyền thông rộng rãi hơn nữa đến đội ngũ cán bộ, công chức thành phố những kiến thức và thông điệp mà khóa tập huấn hướng tới trong hiện tại và tương lai.

